

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Καταβολή διατροφής Καταβολή διατροφής

Φινλανδία

1 Τι σημαίνουν στην πράξη οι όροι «διατροφή» και «υποχρέωση διατροφής»; Ποια πρόσωπα οφείλουν να καταβάλλουν διατροφή σε άλλα πρόσωπα;

Με τον φινλανδικό νόμο αριθ. 704/1975 περί διατροφής τέκνων θεσπίζονται διατάξεις για τη διατροφή των τέκνων.

Σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο, το τέκνο έχει δικαίωμα επαρκούς διατροφής. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να καλύπτονται οι υλικές και ψυχικές του ανάγκες στα διάφορα στάδια της ανάπτυξης του, τα απαραίτητα έξοδα φροντίδας και εκπαίδευσής του και λοιπές συναφείς δαπάνες.

Το τέκνο έχει δικαίωμα να λαμβάνει διατροφή από τους γονείς του, οι οποίοι ευθύνονται σύμφωνα με τις δυνατότητές τους. Σε περίπτωση που ο γονέας αθετήσει τις υποχρεώσεις διατροφής του τέκνου ή το τέκνο δεν συνοικεί μόνιμα με τον γονέα, ο τελευταίος μπορεί να διαταχθεί να καταβάλει επίδομα διατροφής στο τέκνο.

Οι γονείς δεν έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διατροφή από τα τέκνα τους.

Με τον φινλανδικό νόμο αριθ. 234/1929 περί γαμικών σχέσεων θεσπίζονται διατάξεις σχετικά με τη διατροφή μεταξύ συζύγων.

Στο πλαίσιο ενός γάμου, κάθε σύζυγος έχει υποχρέωση να συμμετέχει στα κοινά έξοδα της οικογένειας και να διατρέπει τον άλλο σύζυγο, σύμφωνα με τις δυνατότητές του.

Εάν ένας σύζυγος αθετήσει την υποχρέωση παροχής διατροφής ή οι σύζυγοι διαμένουν χωριστά, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον ένα σύζυγο να καταβάλει διατροφή στον άλλο.

Σε περίπτωση έκδοσης διαζυγίου ο ένας σύζυγος έχει υποχρέωση να καταβάλει διατροφή στον άλλο εφόσον οι πρώην σύζυγοι έχουν καταρτίσει σχετική συμφωνία την οποία έχει επικυρώσει η τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση διαζυγίου, το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει τον ένα σύζυγο να καταβάλει διατροφή στον άλλο, εφόσον ασκηθεί σχετική αξίωση. Ωστόσο, στη φινλανδική νομολογία είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες σύζυγος έχει διαταχθεί να καταβάλει διατροφή στον άλλο σύζυγο. Κατά γενικό κανόνα, μετά την έκδοση του διαζυγίου οι πρώην σύζυγοι συντηρούνται με ίδια μέσα.

Το δικαίωμα ενός συζύγου να λαμβάνει διατροφή από πρώην σύζυγο παύει όταν ο δικαιούχος της διατροφής τελέσει νέο γάμο.

Οι διατάξεις του νόμου περί συζυγικής υποχρέωσης διατροφής ισχύουν επίσης μεταξύ συντρόφων στο πλαίσιο καταχωρισμένης συμβίωσης.

Τα μέρη δεν έχουν υποχρέωση να καταβάλλουν διατροφή μεταξύ τους στο πλαίσιο άλλων προσωπικών σχέσεων.

2 Μέχρι ποια ηλικία δικαιούται διατροφής το τέκνο; Υφίστανται διαφορετικοί κανόνες που να ρυθμίζουν τη διατροφή, αναλόγως του αν πρόκειται για ανηλίκους ή ενήλικους;

Το δικαίωμα του τέκνου να λαμβάνει διατροφή από τους γονείς του παύει όταν το τέκνο συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

Οι γονείς έχουν υποχρέωση να καλύπτουν τα έξοδα εκπαίδευσης του τέκνου μετά τη συμπλήρωσή του 18ου έτους, εφόσον κρίνεται εύλογο. Ωστόσο αυτό αποτελεί σπάνιο φαινόμενο στη φινλανδική νομολογία.

Βλέπε επίσης ερώτηση 1.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε αρμόδια αρχή ή σε δικαστήριο προκειμένου να τύχω διατροφής; Ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της διαδικασίας;

Τόσο ο δικαιούχος όσο και ο υπόχρεος διατροφής μπορούν να επικοινωνήσουν με το Δημοτικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας, το οποίο παρέχει συνδρομή για την κατάρτιση συμφωνίας σχετικά με την παροχή επιδόματος διατροφής. Συμφωνία η οποία έχει εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας είναι άμεσα εκτελεστή, όπως οι δικαστικές αποφάσεις.

Στο άρθρο 8 στοιχείο α) του νόμου περί διατροφής τέκνων ορίζεται ότι, εάν ένα τέκνο ή πρόσωπο υπόχρεο διατροφής δεν έχει τόπο κατοικίας στη Φινλανδία, το Δημοτικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πρόνοιας μπορεί να επικυρώσει τη συμφωνία διατροφής εφόσον συντρέχει αρμοδιότητα των φινλανδικών δικαστηρίων υπό την έννοια του άρθρου 3 ή του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, και εφόσον τα μέρη έχουν ορίσει το φινλανδικό δίκαιο ως εφαρμοστέο σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής σύμφωνα με το άρθρο 7 του Πρωτοκόλλου της Χάγης της 23ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής.

Στις περιπτώσεις αμφισβήτησης της υποχρέωσης διατροφής, ο δικαιούχος ή ο υπόχρεος διατροφής μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο υποβάλλοντας αίτηση για κλήση.

Οι σύζυγοι μπορούν να καταρτίσουν ανεπίσημη έγγραφη συμφωνία διατροφής και να ζητήσουν την επικύρωσή της από την τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών. Εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα, η αρχή οφείλει να παρέχει συνδρομή στα μέρη για την κατάρτιση της συμφωνίας.

Υπόθεση διατροφής μεταξύ συζύγων μπορεί να παραπεμφθεί προς επίλυση στα δικαστήρια με την υποβολή αίτησης για κλήση.

4 Μπορεί να υποβληθεί αίτηση διατροφής για λογαριασμό συγγενούς (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, έως ποιου βαθμού) ή ανηλίκου;

---

5 Αν σκοπεύω να προσφύγω στη δικαιοσύνη, πώς μπορώ να γνωρίζω ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Στις διασυνοριακές υποθέσεις διατροφής ισχύουν οι διατάξεις και κανόνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου.

Για υποθέσεις που αφορούν υποχρεώσεις διατροφής στα κράτη μέλη, αρμόδιο είναι:

- α) το δικαστήριο του τόπου της συνήθους διαμονής του εναγομένου, ή
- β) το δικαστήριο του τόπου της συνήθους διαμονής του δικαιούχου διατροφής, ή
- γ) το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το δικαίό του για να αποφασίσει σχετικά με την προσωπική κατάσταση, όταν η αίτηση διατροφής είναι παρεπόμενη της αγωγής αυτής, εκτός εάν η δικαιοδοσία αυτή βασίζεται αποκλειστικά στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων, ή
- δ) το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το δικαίό του για να αποφασίσει σχετικά με τη γονική μέριμνα, όταν η αίτηση διατροφής είναι παρεπόμενη της αγωγής αυτής, εκτός εάν η διεθνή δικαιοδοσία βασίζεται αποκλειστικά στην ιθαγένεια ενός των διαδίκων.

Σε διαφορές οι οποίες δεν παρουσιάζουν διασυνοριακά στοιχεία, ισχύουν οι κανόνες περί δικαιοδοσίας του φινλανδικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (4/1734).

Σύμφωνα με το κεφάλαιο 10 άρθρο 1 του φινλανδικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αρμόδιο για την εκδίκαση αξιώσεων κατά φυσικών προσώπων είναι το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου διαμονής ή μόνιμης κατοικίας του εναγομένου. Σύμφωνα με το κεφάλαιο 10 άρθρο 9, η αξίωση διατροφής μπορεί να εκδικαστεί επίσης από το περιφερειακό δικαστήριο του τόπου διαμονής ή μόνιμης κατοικίας του προσώπου το οποίο αξιώνει ή λαμβάνει διατροφή.

Σε διαφορές που αφορούν διαζύγιο ή λύση της συμβίωσης μπορεί να προκύψουν αξιώσεις σχετικά με συμφωνία διατροφής, τη γονική μέριμνα ή τα δικαιώματα επικοινωνίας με το τέκνο, ή άλλες αξιώσεις που σχετίζονται με το διαζύγιο ή τη λύση της συμβίωσης. Σε αυτή την περίπτωση, αρμόδιο είναι το δικαστήριο έκδοσης του διαζυγίου.

Στην περίπτωση που η αξίωση διατροφής ασκείται στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας που αφορά γονική μέριμνα ή αναγνώριση της πατρότητας τέκνου, η αγωγή για την παροχή διατροφής μπορεί να συνεκδικαστεί από το δικαστήριο το οποίο έχει επιληφθεί της ανωτέρω διαδικασίας.

6 Ως αιτών, υποχρεούμαι να χρησιμοποιήσω ενδιάμεσο για την προσφυγή στη δικαιοσύνη (π.χ. δικηγόρο, κεντρική ή τοπική αρχή, κλπ); Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, ποια διαδικασία ακολουθείται;

Ο αιτών έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο δικαστήριο χωρίς τη μεσολάβηση τρίτου (δικηγόρου). Ωστόσο, οι διάδικοι συνήθως χρειάζονται τη νομική συνδρομή ειδικού. Για τον λόγο αυτό συνιστάται στους διαδίκους να επιδιώκουν τη συνδρομή νομικού συμβούλου ή δικηγόρου.

Σε διασυνοριακές υποθέσεις διατροφής τα μέρη μπορούν να παραπέμψουν τη διαφορά σε κεντρική αρχή.

7 Υποχρεούμαι να καταβάλω κάποιο τέλος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε τι ποσό είναι πιθανόν να ανέρχεται; Αν δεν διαθέτω επαρκή οικονομικά μέσα, μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη της δαπάνης της σχετικής διαδικασίας;

Για την προσφυγή στο δικαστήριο απαιτείται η καταβολή τέλους. Τα σχετικά έξοδα επιβάλλονται από το δικαστήριο και κυμαίνονται από 86 έως 200 ευρώ, ανάλογα με το δικαστήριο και την αναγκαιότητα εκδίκασης της υπόθεσης (**Έξοδα που χρεώνονται από τα περιφερειακά δικαστήρια**).

Ο φινλανδικός νόμος περί νομικής αρωγής και ο φινλανδικός νόμος 1076/2010 περί της κεντρικής αρχής της Φινλανδίας για ορισμένα διεθνή ζητήματα διατροφής, περιέχουν διατάξεις όσον αφορά το δικαίωμα του αιτούντος να λάβει νομική αρωγή. Αιτών ο οποίος διαμένει σε άλλο κράτος μπορεί επίσης να λάβει νομική αρωγή σε υποθέσεις διατροφής δυνάμει ειδικής συμφωνίας αμοιβαιότητας. Αντίστοιχες συμφωνίες ισχύουν μεταξύ της Φινλανδίας και ορισμένων πολιτειών των ΗΠΑ καθώς και ορισμένων περιφερειών του Καναδά.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χορήγηση νομικής αρωγής στη Φινλανδία παρέχονται στην ακόλουθη διεύθυνση:

<https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

8 Τι είδους διατροφή είναι πιθανόν να επιδικάσει το δικαστήριο; Πώς υπολογίζεται το ποσό της διατροφής; Μπορεί να αναθεωρηθεί η απόφαση του δικαστηρίου αν οι δαπάνες διαβίωσης ή οι οικογενειακές συνθήκες μεταβληθούν; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, με ποιο τρόπο (π.χ. μέσω του συστήματος αυτόματης τιμαριθμικής προσαρμογής);

Με τον νόμο περί διατροφής τέκνων (704/1975) θεσπίζονται διατάξεις σχετικά με τη χορήγηση επιδόματος διατροφής σε τέκνα.

Κατά γενικό κανόνα, το επίδομα διατροφής προκαταβάλλεται σε χρήμα κάθε μήνα, εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί ή δεν ορίζεται άλλως. Κατ' εξαίρεση, η διατροφή μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ ή σε είδος, με τη μορφή κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.

Στη Φινλανδία, το ποσό διατροφής που είναι καταβλητέο στο τέκνο δεν ορίζεται βάσει συγκεκριμένου πίνακα, αλλά ορίζεται κατά περίπτωση. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του νόμου, το τέκνο έχει δικαίωμα επαρκούς διατροφής. Επαρκής διατροφή σημαίνει ικανοποίηση των υλικών και ψυχικών αναγκών του τέκνου στα διάφορα στάδια της ανάπτυξής του, κάλυψη των απαραίτητων εξόδων φροντίδας και εκπαίδευσης, και κάλυψη λοιπών συναφών δαπανών. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου, οι γονείς είναι υπεύθυνοι για τη διατροφή του τέκνου τους ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες. Η δυνατότητα των γονέων για παροχή διατροφής εκτιμάται με βάση την ηλικία, τη δυνατότητα εργασίας, τις πιθανότητες ανεύρεσης αμειβόμενης απασχόλησης, τα περιουσιακά στοιχεία και τους πόρους που διαθέτει ο γονέας και άλλες πτυχές της νόμιμης υποχρέωσης διατροφής. Κατά τον προσδιορισμό της ευθύνης των γονέων για παροχή διατροφής λαμβάνεται υπόψη επίσης η ικανότητα και δυνατότητα του τέκνου να αναλάβει τα έξοδα διατροφής του, καθώς και παράγοντες οι οποίοι ενδεχομένως καθιστούν ανέφικτη για τους γονείς τη διατροφή του τέκνου ή καθιστούν ασήμαντα τα έξοδα διατροφής του τέκνου.

Το ποσό του καταβαλλόμενου ποσού διατροφής αυξάνεται αυτομάτως κατά τακτά διαστήματα προκειμένου να συμβαδίζει με την αύξηση του κόστους ζωής. Περαιτέρω διατάξεις για την αυτόματη αναπροσαρμογή του ποσού της διατροφής περιέχονται στον φινλανδικό νόμο περί σύνδεσης ορισμένων ποσών διατροφής με τον δείκτη κόστους ζωής (583/2008).

Το ποσό του επιδόματος διατροφής και ο τρόπος καταβολής του μπορούν να μεταβληθούν δυνάμει συμφωνίας ή δικαστικής απόφασης, σε περίπτωση που έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά οι συνθήκες που λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση της διατροφής κατά τρόπο ώστε να θεωρείται εύλογη η σχετική μεταβολή, δεδομένης της κατάστασης του τέκνου και του γονέα που καταβάλλει τη διατροφή.

Ο νόμος περί γαμικών σχέσεων περιέχει διατάξεις σχετικά με τη διατροφή μεταξύ συζύγων. Ωστόσο, στη φινλανδική νομολογία είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες σύζυγος έχει διαταχθεί να καταβάλει διατροφή στον άλλο σύζυγο. Κατά γενικό κανόνα, μετά την έκδοση του διαζυγίου οι πρώην σύζυγοι συντηρούνται με ίδια μέσα.

Μπορεί να διαταχθεί η καταβολή χρηματικού επιδόματος διατροφής είτε επ' αόριστον είτε για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα το οποίο ορίζεται σε σχετική συμφωνία, απόφαση ή δικαστική απόφαση. Μπορεί ωστόσο να διαταχθεί η καταβολή διατροφής ως εφάπαξ ποσού, εφόσον το επιτρέπει η οικονομική κατάσταση του υπόχρεου και αυτό κρίνεται εύλογο βάσει άλλων παραγόντων. Ο υπόχρεος μπορεί επίσης να διαταχθεί να καταβάλει τη διατροφή σε είδος, με τη μορφή κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.

Η καταβαλλόμενη διατροφή αυξάνεται αυτόματα σε τακτά διαστήματα με σκοπό να λαμβάνεται υπόψη η αύξηση του κόστους ζωής. Περαιτέρω διατάξεις για την αυτόματη αναπροσαρμογή του ποσού της διατροφής περιέχονται στον φινλανδικό νόμο περί σύνδεσης ορισμένων ποσών διατροφής με τον δείκτη κόστους ζωής (583/2008).

Απόφαση αρχής, δικαστική απόφαση ή συμφωνία μεταξύ συζύγων μπορεί να τροποποιηθεί εφόσον αυτό κρίνεται εύλογο λόγω μεταβολής των συνθηκών. Ωστόσο, μετά την καταβολή της διατροφής, δεν επιτρέπεται η τροποποίηση απόφασης αρχής, δικαστικής απόφασης ή συμφωνίας για εφάπαξ καταβολή διατροφής. Είναι δυνατή η τροποποίηση της συμφωνίας διατροφής μεταξύ συζύγων εφόσον αυτή κριθεί μη εφαρμοστέα. Σύμφωνα με τον νόμο, η υποχρέωση περιοδικής καταβολής διατροφής παύει να ισχύει εφόσον ο δικαιούχος διατροφής τελέσει νέο γάμο.

9 Πώς και σε ποιον καταβάλλεται η διατροφή;

Το επίδομα διατροφής τέκνου καταβάλλεται στον κηδεμόνα του τέκνου (με κατάθεση στον τραπεζικό του λογαριασμό).

Το επίδομα διατροφής συζύγου καταβάλλεται στον ίδιο τον δικαιούχο σύζυγο (με κατάθεση στον τραπεζικό του λογαριασμό).

Κατά γενικό κανόνα, το επίδομα διατροφής προκαταβάλλεται σε χρήμα κάθε μήνα, εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί ή δεν ορίζεται άλλως. Κατ' εξαίρεση, η διατροφή μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ ή σε είδος, με τη μορφή κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων.

10 Αν ο υπόχρεος σε διατροφή (οφειλέτης) δεν την καταβάλλει οικειοθελώς, ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να αναγκαστεί να την καταβάλει;

Ο δικαιούχος διατροφής ή, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων («KELA») (βλέπε ενότητα 12), έχει δικαίωμα να επιβάλει την καταβολή της διατροφής, εφόσον ο υπόχρεος διατροφής δεν την καταβάλλει κατά παράβαση σχετικής δικαστικής απόφασης ή συμφωνίας. Δικαιούχος διατροφής μπορεί να αξιώσει την εκτέλεση συμφωνίας διατροφής ή απόφασης χορήγησης διατροφής μέσω δικαστικού επιμελητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του φινλανδικού νόμου περί αναγκαστικής εκτέλεσης. Συμβουλές σε θέματα οικογενειακού δικαίου μπορεί επίσης να παρέχει η τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Σε περίπτωση που σύζυγος ο οποίος έχει υποχρέωση καταβολής διατροφής αθετήσει την υποχρέωσή του κατά παράβαση συμφωνίας που έχει επικυρωθεί από την τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών ή κατά παράβαση απόφασης αρχής ή δικαστικής απόφασης, ο δικαιούχος της διατροφής μπορεί να επιδιώξει την εκτέλεση της σχετικής συμφωνίας ή απόφασης μέσω δικαστικού επιμελητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί αναγκαστικής εκτέλεσης.

11 Παρακαλείστε να περιγράψετε με συντομία τυχόν περιορισμούς στους οποίους υπόκειται η εκτέλεση, ιδίως διατάξεις περί προστασίας του οφειλέτη καθώς και προθεσμίες παραγραφής ή αποσβεστικές προθεσμίες στο οικείο σύστημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Αναγκαστική εκτέλεση και κανόνες προστασίας του υπόχρεου

Στις περιπτώσεις όπου η διαφορά παραπέμπεται σε υπηρεσία εκτέλεσης, αρχικά κοινοποιείται στον υπόχρεο ειδοποίηση επίστευσης της διαδικασίας και αίτημα διενέργειας της καταβολής. Κατά κανόνα πρέπει να δοθεί στον υπόχρεο η δυνατότητα να προβεί στην καταβολή μετά τη λήψη του σχετικού αιτήματος. Εάν ο υπόχρεος δεν προβεί σε καταβολή κατόπιν λήψης σχετικού αιτήματος ή δεν επικοινωνήσει οικειοθελώς με κάποια υπηρεσία εκτέλεσης σχετικά με την καταβολή, η υπηρεσία εκτέλεσης θα κινήσει διαδικασία διερεύνησης των εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων του υπόχρεου μέσω των σχετικών τηρουμένων μητρώων.

Οι ενέργειες διερεύνησης των εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών και τυχόν μεταγενέστερες διαδικασίες έρευνας υπόκεινται σε αυστηρή νομοθετική ρύθμιση.

Στις περισσότερες περιπτώσεις διενεργείται κατάσχεση του εισοδήματος και του τραπεζικού λογαριασμού του υπόχρεου. Γενικά, είναι δυνατή η κατάσχεση, κατά το ένα τρίτο, του μισθού, της σύνταξης, του επιδόματος ανεργίας ή του επιδόματος μητρότητας του υπόχρεου. Τα επιδόματα αδείας, οι πρόσθετες παροχές, οι προμήθειες, αμοιβές και λοιπές χρηματικές παροχές επίσης προσμετρώνται στο εισόδημα του υπόχρεου. Το ποσό που κατάσχεται υπολογίζεται με βάση τα καθαρά έσοδα. Κοινωνικές παροχές και προνοιακά επιδόματα, όπως στεγαστικά επιδόματα και επιδόματα τέκνων, δεν υπόκεινται σε κατάσχεση. Εναλλακτικά προς την κατάσχεση εισοδήματος σε περιοδική βάση, μπορεί να συμφωνηθεί ένα πρόγραμμα πληρωμών.

Οι πράξεις εκτέλεσης και τα προγράμματα πληρωμών πρέπει πάντοτε να λαμβάνουν υπόψη το τμήμα της περιουσίας του υπόχρεου το οποίο προστατεύεται από τον νόμο: με άλλα λόγια, το ποσό το οποίο εναπομένει για την επιβίωση του υπόχρεου. Το προστατευόμενο αυτό τμήμα του εισοδήματος αναθεωρείται με βάση τον εθνικό πίνακα υπολογισμού συντάξεων. Τα συμφωνηθέντα ποσοστά προστασίας εισοδήματος και σχετικά παραδείγματα παρατίθενται στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://oikeus.fi/ulosotto/en/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Ο υπόχρεος έχει δικαίωμα να ασκήσει ανακοπή, ωστόσο η διαδικασία εκτέλεσης δεν αναστέλλεται παρά μόνο δυνάμει ειδικής δικαστικής απόφασης.

Χρόνος παραγραφής της υποχρέωσης διατροφής

Το άρθρο 16 στοιχείο c) του νόμου περί διατροφής τέκνων ορίζει ότι η αξίωση τόσο για επίδομα διατροφής που καταβάλλεται σε περιοδική βάση όσο και για τόκους υπερημερίας επί του ποσού του επιδόματος, πρέπει να ασκηθεί εντός πέντε ετών από την έναρξη του επόμενου έτους από εκείνο εντός του οποίου κατέστη ληξιπρόθεσμη η καταβολή. Διαφορετικά, το δικαίωμα αξίωσης της καταβολής παραγράφεται. Αντιθέτως, η αξίωση για διατροφή που καταβάλλεται ως εφάπαξ ποσό και για σχετικούς τόκους υπερημερίας, πρέπει να ασκηθεί εντός πέντε ετών από τον χρόνο κατά τον οποίο η καταβολή του επιδόματος διατροφής κατέστη ληξιπρόθεσμη, σε κάθε περίπτωση εντός πέντε ετών από τον χρόνο ενηλικίωσης του δικαιούχου της διατροφής.

Αντιστοίχως, αξιώσεις του Ίδρυματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την είσπραξη επιδομάτων διατροφής τέκνων κατά των υπόχρεων διατροφής πρέπει να ασκούνται εντός πέντε ετών από την έναρξη του επόμενου έτους από εκείνο εντός του οποίου κατέστη ληξιπρόθεσμη η καταβολή της διατροφής για την οποία διενήργησε καταβολή το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Διαφορετικά, το δικαίωμα αξίωσης της καταβολής παραγράφεται (φινλανδικός νόμος αριθ. 580/2008 περί διατροφής τέκνων, άρθρο 22).

12 Υπάρχει κάποιος οργανισμός ή αρχή που μπορεί να με βοηθήσει στην είσπραξη της διατροφής;

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος διατροφής δεν την καταβάλει όπως έχει συμφωνηθεί, ο δικαιούχος μπορεί να επιδιώξει αναγκαστική εκτέλεση μέσω δικαστικού επιμελητή για το μη καταβληθέν υπόλοιπο. Η υπηρεσία εκτέλεσης παρέχει οδηγίες σχετικά με την έναρξη της σχετικής διαδικασίας. Συμβουλές σε θέματα οικογενειακού δικαίου μπορεί επίσης να παρέχει η τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών. Βλέπε ενότητες 13 και 14. Ο αρμόδιος για την εκτέλεση φορέας δεν επιβάλλει χρέωση για την είσπραξη της διατροφής. Περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία μπορείτε να βρείτε στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://oikeus.fi/ulosotto/en/index.html>

Δικαιούχος διατροφής ο οποίος λαμβάνει επίδομα διατροφής τέκνου από το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (KELA) λόγω μη καταβολής διατροφής από τον υπόχρεο, δεν έχει δικαίωμα να προβεί σε ενέργειες για την είσπραξη ποσών διατροφής από τον υπόχρεο. Εφόσον το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει επίδομα διατροφής τέκνου, υποκαθιστά τον δικαιούχο στο δικαίωμα διατροφής, κατά ποσοστό αντίστοιχο προς το επίδομα που έχει καταβάλει (δικαίωμα αναγωγής) (νόμος 580/2008 περί διατροφής τέκνων, άρθρο 19). Εάν το συμφωνηθέν επίδομα διατροφής υπερβαίνει το ποσό του νόμιμου επιδόματος που έχει καταβάλει το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο υπόχρεος διατροφής δεν καταβάλει το αντίστοιχο ποσό, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να καταβάλει ολόκληρο το ποσό του νόμιμου επιδόματος και να εισπράξει από τον υπόχρεο ολόκληρο το μη καταβληθέν συμφωνηθέν ποσό διατροφής. Εφόσον επιτύχει την είσπραξη του, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει τη διαφορά μεταξύ του συμφωνηθέντος επιδόματος διατροφής και του νόμιμου επιδόματος διατροφής τέκνου στον γονέα ο οποίος ασκεί τη γονική μέριμνα, μετά την είσπραξη του ποσού από τον υπόχρεο.

Σε διασυνοριακές υποθέσεις που αφορούν την είσπραξη ποσών διατροφής, τα μέρη μπορούν να παραπέμψουν τη διαφορά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με την ιδιότητα του ως κεντρικής αρχής.

13 Μπορεί κάποιος οργανισμός (δημόσιος ή ιδιωτικός) να προκαταβάλει τη διατροφή ολικώς ή μερικώς αντί του οφειλέτη;

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος διατροφής δεν καταβάλει το ποσό της διατροφής που ορίζεται στη σχετική συμφωνία ή απόφαση διατροφής σε σχέση με τέκνο το οποίο κατοικεί στη Φινλανδία, το τέκνο έχει δικαίωμα να λάβει επίδομα διατροφής από το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (KELA). Πληροφορίες σχετικά με το ποσό του επιδόματος διατροφής τέκνου που καταβάλλει το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων παρέχονται στη διεύθυνση <http://www.kela.fi/elatustuki> (νόμος αριθ. 583/2008 περί σύνδεσης ορισμένων ποσών διατροφής με τον δείκτη κόστους ζωής).

Είναι επίσης δυνατή η χορήγηση επιδόματος διατροφής τέκνου σε περίπτωση που συμφωνία ή απόφαση διατροφής ορίζει ποσό διατροφής μικρότερο από το εκάστοτε νόμιμο επίδομα διατροφής τέκνου, λόγω οικονομικής δυσπραγίας του γονέα ο οποίος φέρει την υποχρέωση διατροφής του τέκνου. Σε αυτές τις περιπτώσεις το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει τη διαφορά μεταξύ του νομίμου και του συμφωνηθέντος επιδόματος διατροφής τέκνου. Επίσης, το τέκνο λαμβάνει από τον υπόχρεο το επίδομα που ορίζεται στη συμφωνία ή απόφαση διατροφής. Σε περίπτωση που ο υπόχρεος διατροφής αδυνατεί να καταβάλει το επίδομα, το ποσό της διατροφής που ορίζεται μπορεί να είναι μηδενικό. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει ολόκληρο το επίδομα διατροφής του τέκνου.

Ο νόμος 580/2008 περί διατροφής τέκνων περιέχει διατάξεις που διέπουν τη χορήγηση επιδόματος διατροφής τέκνου. Το επίδομα διατροφής τέκνου χορηγείται κατόπιν αιτήσεως εκ μέρους του κηδεμόνα ή του νόμιμου εκπροσώπου του τέκνου, ή προσώπου το οποίο ασκεί καλόπιστα την επιμέλεια του τέκνου. Τέκνο το οποίο έχει συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας του μπορεί επίσης να υποβάλει αίτηση, εφόσον ζει μόνο του. Η χορήγηση επιδόματος διατροφής τέκνου δεν επηρεάζει την υποχρέωση του υπόχρεου να καταβάλει τη διατροφή στο σύνολό της. Στις περιπτώσεις που το KELA χορηγεί επίδομα διατροφής τέκνου λόγω μη καταβολής διατροφής εκ μέρους του υπόχρεου, έχει δικαίωμα - και υποχρέωση - να εισπράξει από τον υπόχρεο όλα τα ποσά διατροφής τα οποία έχει καταβάλει.

Σύζυγος ο οποίος δικαιούται διατροφής μπορεί να λάβει επίδομα διατροφής τέκνου μόνο από τον έτερο σύζυγο.

14 Αν εγώ βρίσκομαι στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ο οφειλέτης έχει τη διαμονή του σε άλλη χώρα:

14.1 Μπορώ να τύχω της συνδρομής αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι η κεντρική αρχή της Φινλανδίας αρμόδια για τις διεθνείς υποθέσεις εισπραξης διατροφής (βλέπε, για παράδειγμα, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009 για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής, και τη Σύμβαση της Χάγης του 2007 για την εισπραξη, σε διεθνές επίπεδο, απαιτήσεων διατροφής παιδιών και άλλων μορφών οικογενειακής διατροφής). Οι αρμοδιότητες της κεντρικής αρχής περιλαμβάνουν την παραλαβή αιτήσεων διατροφής, τη διαβίβασή τους στις αρμόδιες αρχές και την επίτευξη δικαστικών διαδικασιών σε σχέση με τις αιτήσεις.

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος διατροφής διαμένει σε χώρα στην οποία ισχύουν οι διεθνείς συμφωνίες για την εισπραξη διατροφής, ο αιτών μπορεί να απευθυνθεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για την εισπραξη της διατροφής στην εν λόγω χώρα της αλλοδαπής. Όπου απαιτείται, συνιστάται στους αιτούντες να απευθύνονται στις κατά τόπον υπηρεσίες νομικής αρωγής ή σε δικηγόρο (για παράδειγμα, σχετικά με την κατάρτιση των εγγράφων της αίτησης). Συμβουλές σε θέματα οικογενειακού δικαίου μπορεί επίσης να παρέχει η τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Σε περίπτωση που δικαιούχος διατροφής λαμβάνει επίδομα διατροφής τέκνου από το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω μη καταβολής διατροφής από τον υπόχρεο, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποκαθιστά τον δικαιούχο στο δικαίωμα διατροφής, κατά ποσοστό αντίστοιχο προς το επίδομα που έχει καταβάλει (δικαίωμα αναγωγής) (νόμος αριθ. 580/2008 περί διατροφής τέκνων, άρθρο 19). Σε αυτή την περίπτωση, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων εισπράττει τα οφειλόμενα επιδόματα για λογαριασμό του δικαιούχου, ο οποίος υπό τις συνθήκες αυτές δεν έχει δικαίωμα να προβεί σε ενέργειες για την εισπραξη των σχετικών ποσών. Εάν το συμφωνηθέν επίδομα διατροφής υπερβαίνει το ποσό του νόμιμου επιδόματος που καταβάλει το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει ολόκληρο το ποσό του νόμιμου επιδόματος και εισπράττει από τον υπόχρεο ολόκληρο το μη καταβληθέν συμφωνηθέν ποσό διατροφής. Εφόσον επιτύχει την εισπραχή του, το φινλανδικό Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει τη διαφορά μεταξύ του συμφωνηθέντος επιδόματος διατροφής και του νόμιμου επιδόματος διατροφής τέκνου στον γονέα ο οποίος ασκεί τη γονική μέριμνα, μετά την εισπραξη του ποσού από τον υπόχρεο.

Σύζυγος ο οποίος δικαιούται διατροφής μπορεί να λάβει επίδομα διατροφής τέκνου μόνο από τον έτερο σύζυγο. Σύζυγος ο οποίος δικαιούται διατροφής μπορεί να λάβει επίδομα διατροφής τέκνου μόνο από τον έτερο σύζυγο. Ο δικαιούχος σύζυγος μπορεί να απευθυνθεί σε δικαστικό επιμελητή προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο ο σύζυγος που διαμένει στο εξωτερικό διαθέτει περιουσιακά στοιχεία στη Φινλανδία τα οποία μπορούν να κατασχεθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί αναγκαστικής εκτέλεσης. Ο ίδιος μπορεί επίσης να ζητήσει τη συνδρομή του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την εισπραξη της διατροφής στο εξωτερικό.

14.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό;

Τα στοιχεία επικοινωνίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης (κεντρική αρχή) είναι τα εξής:

Διεύθυνση: Ministry of Justice

PO BOX 25,

00023 Government

Τηλέφωνο: +358 29516001

Φαξ: +358 9 1606 7524

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: maintenance.ca@om.fi

Ιστότοπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης: <https://oikeusministerio.fi/en/frontpage>

Τα στοιχεία επικοινωνίας του Ίδρυματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Φινλανδίας (KELA) είναι τα εξής:

Διεύθυνση: Kansaneläkelaitos,

Perintäkeskus

PO BOX 50,

00601 Helsinki

Τηλέφωνο: +358 20 634 4940 (πολίτες), +358 20 634 4942 (αρχές)

Φαξ +358 20 635 3330

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: maintenance@kela.fi

Ιστοσελίδα του KELA: <https://www.kela.fi/web/en>

Ιστότοποι υπηρεσιών νομικής αρωγής: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index/yhteystiedot.html>

Τα στοιχεία επικοινωνίας των τοπικών αρχών κοινωνικών υπηρεσιών είναι καταχωρισμένα στον τηλεφωνικό κατάλογο και διατίθενται από το φινλανδικό κέντρο πληροφοριών τηλεφωνικού καταλόγου. Ο καλών πρέπει να αναφέρει την τοπική αρχή κοινωνικών υπηρεσιών την οποία αναζητά. Στη Φινλανδία υπάρχουν περίπου 320 τοπικές αρχές (δήμοι).

15 Αν εγώ βρίσκομαι σε άλλη χώρα και ο οφειλέτης βρίσκεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος:

15.1 Μπορώ να καταθέσω απευθείας αίτηση στην εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό στο συγκεκριμένο κράτος μέλος;

Για την καλύτερη εξυπηρέτησή του, ο αιτών που διαμένει σε άλλη χώρα μπορεί να απευθυνθεί στην αρμόδια κεντρική αρχή της εν λόγω χώρας, η οποία εν συνεχεία επικοινωνεί με το φινλανδικό Υπουργείο Δικαιοσύνης. (Βλέπε ενότητες 13, 14 και 15).

Ο αιτών μπορεί επίσης να επικοινωνήσει απευθείας με τις φινλανδικές αρχές.

15.2 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πώς μπορώ να έλθω σε επαφή με την εν λόγω αρχή ή ιδιωτικό οργανισμό και τι είδους συνδρομή μπορώ να λάβω;

Βλέπε απάντηση στην ερώτηση 15.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διατροφής (τέκνο ή σύζυγος) και ο υπόχρεος διατροφής διαμένουν σε διαφορετικές χώρες, το Υπουργείο Δικαιοσύνης μπορεί να παράσχει συνδρομή σε οποιονδήποτε εκ των δύο καθώς και στις αρμόδιες αρχές του αλλοδαπού κράτους. Ο αιτών (τέκνο ή σύζυγος) μπορεί να ζητήσει από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να διασφαλίσει την εκτέλεση στη Φινλανδία δικαστικής ή άλλης απόφασης διατροφής ή επικυρωμένης συμφωνίας διατροφής η οποία έχει εκδοθεί ή καταρτιστεί αντίστοιχα σε αλλοδαπό κράτος, και την κατάθεση του ποσού της διατροφής που έχει ληφθεί δια αναγκαστικής εκτελέσεως στον τραπεζικό λογαριασμό που έχει υποδείξει ο δικαιούχος. Ωστόσο, το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν μπορεί να καταβάλει τη διατροφή για λογαριασμό του υπόχρεου.

Σύμφωνα με διάφορες διεθνείς συμφωνίες, οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Δικαιοσύνης ως κεντρικής αρχής περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τη συνδρομή στον εντοπισμό του τόπου διαμονής του υπόχρεου ή δικαιούχου, την λήψη πληροφοριών σχετικά με το εισόδημα του υπόχρεου ή δικαιούχου και τη συνδρομή στη διαπίστωση της πατρότητας ή μητρότητας, όπου αυτό απαιτείται για την εισπραξη της διατροφής.

16 Δεσμεύεται το συγκεκριμένο κράτος μέλος από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007;

Ναι.

17 Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν δεσμεύεται από το πρωτόκολλο της Χάγης του 2007, ποιο δίκαιο θα εφαρμοστεί στην αξίωση διατροφής, σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου; Ποιοι είναι οι αντίστοιχοι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου;

---

18 Ποιοι είναι οι κανόνες για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε διασυνοριακές υποθέσεις εντός της ΕΕ σύμφωνα με τη διάρθρωση του κεφαλαίου V του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Στις περιπτώσεις όπου ο αιτών εκπροσωπείται ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων αρχών της Φινλανδίας από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ή από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από το τελευταίο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ως κεντρικής αρχής σύμφωνα με τις ισχύουσες διεθνείς συμφωνίες, χορηγείται στον αιτούντα νομική αρωγή δωρεάν, κατά παρέκκλιση από τις νόμιμες διατάξεις που ορίζουν τις προϋποθέσεις χορήγησης νομικής αρωγής. Αυτό ισχύει σε διαφορές που αφορούν τα εξής:

αναγνώριση της ισχύος ή εκτελεστότητας στη Φινλανδία αλλοδαπής απόφασης διατροφής
αναγνώριση πατρότητας

έκδοση απόφασης με την οποία διατάσσεται ο γονέας να καταβάλει διατροφή στο τέκνο

μεταβολή του συμφωνηθέντος επιδόματος διατροφής τέκνου, όταν αιτών είναι το τέκνο ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του.

Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 4 ισχύουν ωστόσο μόνον εφόσον το τέκνο δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του κατά τον χρόνο έναρξης της δικαστικής διαδικασίας.

Στις περιπτώσεις όπου ο αιτών εκπροσωπείται κατά την εκτέλεση απόφασης διατροφής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης ή από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από το τελευταίο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ως κεντρικής αρχής σύμφωνα με τις ισχύουσες διεθνείς συμφωνίες, ο αιτών δεν βαρύνεται με έξοδα εκτελέσεως.

Σε άλλες περιπτώσεις, ο αιτών μπορεί να ζητήσει να του χορηγηθεί νομική αρωγή από τις δημόσιες αρχές. Η νομική αρωγή συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών ειδικού (δικηγόρου) προς τον αιτούντα για την επίλυση της διαφοράς και στην κάλυψη των σχετικών εξόδων από το κράτος, εν όλω ή εν μέρει. Το ευεργέτημα πενίας καλύπτει όλα τα νομικά θέματα. Γενικά, αυτή περιορίζεται μόνο στις υποθέσεις που εκδικάζονται στη Φινλανδία. Μπορεί να κατατεθεί σε οποιοδήποτε τέτοιο γραφείο στη χώρα ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής του αιτούντος. Συχνά, είναι προσηγορότερο να κατατίθεται η αίτηση στο κοντινότερο γραφείο. Ο αιτών οφείλει να προσκομίσει αναλυτική κατάσταση των εισοδημάτων του, των εξόδων που αναζητά από τον υπόχρεο, των περιουσιακών του στοιχείων και των χρεών του. Οφείλει επίσης να προσκομίσει περιγραφή της διαφοράς σε σχέση με την οποία αιτείται την χορήγηση νομικής αρωγής και λεπτομερή στοιχεία για τυχόν ασφαλιστική κάλυψη που διαθέτει για νομικά έξοδα. Για περισσότερες πληροφορίες:

<https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

Οι υπηρεσίες εκτέλεσης σε υποθέσεις διατροφής παρέχονται από τις φινλανδικές υπηρεσίες ατελώς.

19 Τι μέτρα έχει λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 51 του κανονισμού περί υποχρεώσεων διατροφής;

Ως κεντρική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 51 του κανονισμού της ΕΕ, έχει οριστεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Περαιτέρω διατάξεις που αφορούν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου περιέχονται στον νόμο 1076/2010 περί της κεντρικής αρχής της Φινλανδίας για ορισμένα διεθνή ζητήματα διατροφής.

Τελευταία επικαιροποίηση: 05/12/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστοτόπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.